

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quod mala vniuersitati valent. I. K

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

*Hieron. ad
illud. Va
homini illi
per quē fi-
lius hominis
tradetur.
Marc. 14.*

*In princip.
sa, 10. to. 3.*

*Aug. c. 9. ad
insem. to. 7.*

quando in scriptura legitur malum appellari bonum, ut Hieronymus super Marcum: Malum, inquit, Iudæ bonum fuit, scilicet nobis: nec si bonum est illi vel illi, inde sequitur quod simpliciter bonum sit; proprie enim ac simpliciter bonum est, quod in se & facti bonum est.

Quadrupartita est boni acceptio.

Est enim aliquid quod in se bonum est, & cui fit: sed non est bonum facienti, ut cum subuenitur pauperi, sed non propter Deum; & aliquid bonum in se facienti, sed non ei cui fit, ut cum veritas propter Deum alicui non obediens predicatur, & aliquid in se & facienti, & ei cui fit bonum, ut cum veritas predicatur propter Deum credenti. Unde Apostolus. Bonus odor sumus Deo, aliis odor vitæ, aliis odor mortis. Est autem aliud, quod nec in se bonum est, & facienti nocet, & damnat, nisi peniteat, ut malum: valet tamen ad aliquid. Ut enim ait Augustinus in Enchiridion. A summe & æqualiter, nec immutabiliter Trin. bona creata sunt omnia: nec summe, nec æqualiter, nec immutabiliter bona, sed tamen bona etiam singula. Simul vero vniuersa valde bona; quia ex omnibus consistit vniuersitatis admirabilis pulchritudo. In qua etiam illud quod malum dicitur, bene ordinatum, & loco suo positum eminentius commendat bona, ut magis placeant & laudabilia sint, dum comparantur malis. *Quod mala vniuersitati valent & facientibus sua propria, vel patientibus aliena profunt, electis tamen.*

Hinc patet quod ex malis que fiunt aliquid provenit bonum, dum bona magis placent, & laudabilia existunt. Ipsi etiam facientibus, ex malis que faciunt interdum bona proveniunt, si secundum propositum vocati sunt sancti. Talibus enim ut ait Augustinus in I. de correct. & gratia, usque adeo Deus omnia cooperatur in bonum, ut si qui horum deum-

deuiant & exorbitant, etiam hoc ipsum eis faciat
 proficere in bonum: quia humiliores redeunt, at-
 que doctiores: vt Petrus. Illa etiam mala quæ ab i-
 niquis fideles pie perferunt, vt ait Aug. in. lib. de
 Trinit. ipsis vtique profunt: vel ad delenda pec- *Aug. c. 16.*
 cata: vel ad exercendam probandamque iustitiã: *lib. 13.*
 vel ad demonstrandam huius vitæ miseriam. I-
 deoq; & lob Dei manũ, & Apost. Satanę stimulũ sen-
 sit: & vterq; benè, p̄fecit: quia malũ bene portauit.

*Ex prædictis concludit ostendens esse bonum
 fieri mala multis modis.* ¶

Si quis igitur diligenter attendat quæ scripta
 sunt, facile est ei percipere ex malis bona proue-
 nire: & ex ea ratione dictum esse, quod bonum est
 mala fieri vel esse, non quia malum sit bonum, vel
 quia bonũ sit malum fieri. Non est. n. bonũ malũ
 fieri ab aliquo, quia non est bonum vt aliquis fa-
 ciat malum. Si. n. hoc esset bonum, p̄fecto huius
 Deus author esset, qui est author omnis boni.
 Quod si huius Deus author est, eo ergo authore ho-
 mo agit mala, & ita eo authore homo fit deterior.
 Et sic eo authore homo fit deterior, tunc eo volente
 homo fit deterior. Idem est. n. dicere aliquid fieri
 Deo authore, quod Deo volente: Deo autẽ autho-
 re homo non fit deterior, ergo non Deo volente,
 vt August. in. lib. 83. quæst. apertè astruit à minori, *Quæst. 3. in
 princ. 10. q. 2.*
 dicens ita: Nullo sapiente homine authore fit ho-
 mo deterior: tanta enim est ista culpa, quæ in
 sapientem hominem cadere nequit: Est autem
 Deus omni homine sapiente præstantior: Multo
 minus ergo Deo authore fit homo deterior. Mul-
 to enim est præstantior Dei voluntas, quam
 hominis sapientis. Illo autem authore cum
 dicitur, illo volente dicitur: ergo est vitium volũ-
 tatis humanæ quo est homo deterior: quod vi-
 tium si longè abest à Dei volũtate, vt ratio docet,
 à quo sit querendũ est. Ecce aperte dicit Augustin⁹
 Deo

Deo authore vel volente hominem non fieri deteriore, sed vitio voluntatis suæ. Non est ergo Deo authore quod malum sit ab aliquo: & ita Deo volente mala non fiunt.

Quod in Deo non est causa ut sit homo deterior. L

*Aug. li 83.
questionū.
quæst. 4. in
prin. tō 4.*

Deinde idem Aug. quærens quæ sit causa ut homo sit deterior, in Deo non esse asserit, in eodem li. dicens, ut sit homo deterior, aut in ipso est, aut in alio, aut in nihilo. Si in nihilo, nulla causa est: Si in alio, aut in Deo, aut in alio quolibet homine, aut in eo qui neque Deus neque homo sit: sed non in Deo (Bonorum enim Deus tantum causa est) ergo in homine est, aut in eo quod neque Deus neque homo. Et ex his aperte ostenditur quod est bonum ut sit homo deterior: quia non est Deus eius rei causa, qui tantum causa bonorum est. Et si non est bonum ut homo fiat deterior, non est ergo bonum ut ab eo fiat malum: non ergo vult Deus ut ab eo fiat malum.

Aliter probat quod Deo authore non fiunt mala. M

*Quæst. 21.
in prin. sp.
li 83 quæst.
Ibidem paulo
inferius.
Ibidem paulo
superius.*

Item aliter etiam ostenditur quod Deo authore, id est, volente non fiunt mala: quia ipse non est causa tendendi ad non esse. Tendere enim ad non esse, malum est. Ipse autem author mali non est: tendit vero ad non esse qui operatur malum: non ergo Deo authore est, quod aliquis operatur malum. Non est ergo bonum quod aliquis operatur malum, quia tantum boni Deus author est. Hoc autem Aug. in eod. li. aperte explicat ita dicens: Qui omnium quæ sunt, author est, & ad cuius bonitatem id pertinet, ut sit omne quod est: boni tantummodo causa est. Quocirca mali author non est, & ideo ipse summum bonum est: à quo in nullo deficere bonum est, & malum est deficere. Non est ergo causa deficienti, id est, tendendi ad non esse, qui ut ita dicam, essendi causa est: quia omnium quæ sunt author est: quæ in quantum sunt, bona sunt. Ecce aperte habes quod defi-